

Problém

Většinou je už poměrně snadné najít odpověď, když otázce (problému) doopravdy rozumíme, tj. rozumíme tak, že víme, že jsme přesvědčeni, že odpověď je možná, že nějaká odpověď musí existovat. Toto spolehnutí na to, že otázka je zodpověditelná, že problém je řešitelný, je vždycky nějak přítomno (a nutně přítomno), když jsou otázka nebo problém správně postaveny (položeny). To pochopitelně neznamena, že takové spolehnutí na řešitelnost problému je zárukou, že problém byl správně pochopen a formulován. Jde však o to, že bez opravdového (subjektivního) spolehnutí na to, že správně formulován je a že je proto řešitelný, nemůže být nikdy správně ani formulován, ani řešen.

Pseudoprobém je proto vždycky tam, kde je něco formulováno jako problém, ale kdy už od samého počátku jsme přesvědčeni anebo alespoň se tajně obáváme, že řešitelný není (vlastně už tehdy, když problém formulujeme jen formálně, jen pro zajímavost, jako nápad apod. a nemyslíme jej eo ipso vážně). Naproti tomu platí, že když na nějakou otázku není odpověď možná, je buď nesprávně položena sama otázka, anebo je falešně rozvržen celý kontext, v jehož rámci či na jeho pozadí byla otázka položena (a to samozřejmě volá po revizi).

(Písek, 030704-4.)